

NARAVOSLOVNI DAN – ZOISOV PARK

Dijaki 1. c oddelka so v mesecu juniju 2011 v spremstvu učiteljice Tanje Jamnik in učitelja Valentina Peternela izvedli naravoslovni dan v osrčju Karavank v Javorniškem Rovtu. Izvedli so dve aktivnosti:

- pohod od Slovenskega Javornika do Javorniškega Rovta in
- spoznavanje flore in faune na naravoslovni učni poti v Zoisovem parku.

Naravoslovna učna pot v Zoisovem parku v Javorniškem Rovtu predstavlja le del širše naravoslovne in rudarske učne poti, s katero so ustanovitelji želeli v čim večji meri interdisciplinarno zajeti značilnosti tega območja. Dolga je osem kilometrov, z višinsko razliko 600 m, na njej je 15 opazovalnih točk z ustreznimi table in smerokazi. Pot služi kot naravni in zgodovinski "laboratorij", v katerem mladi raziskujejo in tako na podlagi svojih izkušenj odkrivajo zakonitosti narave in ostanke preteklosti.

V drugi polovici 18. stoletja je živel in delal botanik Karel Zois (1756 - 1799), brat bolj znanega Žige Zoisa. V glavnem je živel na gradu Brdo pri Kranju in v graščini na Javorniku. V letih od 1785 do 1790 je na Brdu sadil alpske rastline ter domača in tuja drevesa. Ta nasad je bil prvi botanični vrt na ozemlju Slovenije. Kot eden izmed prvih botanikov in gornikov je hodil in nabiral rastline zlasti v Julijskih in Kamniških Alpah ter Karavankah. Tu je odkril zvončico in vijolico, ki sta poimenovani po njem. Karel Zois je za svoje izhodišče v Karavankah pod Medjim Dolom zgradil kočo, deloval pa je tudi iz doma Pristava. V njegov spomin je po njem imenovan botanični vrt ob domu.

Na ekskurziji je možno doseči naslednje cilje:

- dijaki se orientirajo s karto in znajo določiti lego kraja,
- spoznajo pomen ohranjene narave in biotske pestrosti,
- se zavedajo pomena ohranjanja naravnih travnikov, pašnikov in senožeti,
- se zavedajo pomena gozda in spoznajo nekatere značilnosti gozdnega ekosistema,
- se naučijo opazovati drevesa, skorjo, liste in spoznavati vrste dreves in ekosisteme,
- naučijo se ocenjevati višino in obseg dreves,
- spoznajo listopadna in zimzelena drevesa ter življenjski krog dreves,
- zavedajo se pomena ohranjanja narave,
- spoznajo pomen biotske pestrosti in njenega ohranjanja,
- ugotavljajo primere onesnaževanja narave in neprimernih posegov,
- povežejo preteklost s sedanostjo (Pristava, Žiga in Karel Zois),
- spoznajo pojem "naravna vrednota",
- spoznajo pomen vode za ohranjanje biotske pestrosti in ohranjanje virov pitne vode.

mag. Valentin Peternel

	
Veliki botanik Karel Zois	Slovenski razsvetljenec, podjetnik in mecen Žiga Zois

Fosil - Trilobit

Fosil - Palma

Zoisova vijolica

Zoisova zvončica

Zoisova vijolica – Viola zoysii

Zoisova zvončica – Campanula zoysii

Kanadska čuga - Tsuga canadensis

Evropska bukev - Fagus sylvatica

Jezero, v katerem se je rada kopala baronica Zois

Profesorica Jamnik z najbolj navdušenimi dijaki